

คู่มือการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์

ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

นางสาวพิชญาภา นาคทรัพย์
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑

ส่วนที่ 1

ขอบข่ายงานในหน้าที่ ศึกษานิเทศก์

บทบาท หน้าที่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

1. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ
2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา
4. งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
5. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
6. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
7. ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา
8. การปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ขอบข่ายงานใน กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

1. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
2. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้
3. กลุ่มงานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
4. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
5. กลุ่มงานส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา
6. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

ส่วนที่ 2

งานในหน้าที่ ที่รับผิดชอบ

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

๕ งานประสานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. วิเคราะห์ สั่งเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการวัดและประเมินผล แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งศึกษาสภาพ บริบททางสังคม ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

3. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการ จุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม
6. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา
7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
8. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุปและรายงาน

๒ งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ๒

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการศึกษา วิจัยและเป็นแหล่งศึกษาให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 2 ประเด็นคือ

1. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นการวิจัยเพื่อนำมาใช้กำหนดเป้าหมายและจุดเน้น และความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามผลการใช้หลักสูตรเพื่อผลักดันให้มีการพัฒนากระบวนการจัดทำหลักสูตร การบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษา การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษา วิเคราะห์ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ทิศทาง แนวปฏิบัติ นโยบาย แผนงาน ยุทธศาสตร์
  - 1.1 ศึกษา นโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ในพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาและใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  - 1.2 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนารอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น
  - 1.3 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และติดตามการพัฒนาและประเมินผลการใช้หลักสูตร
2. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 2.1 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศ การวิจัยและการประเมินผลการใช้หลักสูตร และการประเมินคุณภาพผู้เรียน
  - 2.2 ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาและติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการสอน และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ แนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ
4. ติดตาม ประเมินผล วิจัยการใช้หลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 4.1 ประเมินคุณภาพหลักสูตร การสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
  - 4.2 นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
  - 4.3 วิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
6. สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

✎ งานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ) ✎

จัดทำโครงการ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ พูดสื่อสารภาษาอังกฤษได้ อ่านคล่องเขียนคล่องทั้งห้องเรียน

✎ วัตถุประสงค์

1. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา
2. เพื่อกระตุ้นและสร้างขวัญกำลังใจในการจัดการเรียนรู้การอ่านเขียนและการสื่อสารภาษาอังกฤษของครูผู้สอน
3. เพื่อให้ครูมีคู่มือการสอน (คลังคำศัพท์) ในการพัฒนาการอ่านเขียนและการสื่อสารภาษาอังกฤษ

✎ เป้าหมาย

1. โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ พูดสื่อสารภาษาอังกฤษได้ อ่านคล่องเขียนคล่องทั้งห้องเรียน
2. โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนใช้คู่มือคลังคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสอนเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทุกชั้นเรียนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 4 จากฐานเดิม
4. นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา มีทักษะในการอ่านการเขียน และพูดสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. ผู้บริหารและครูที่สอนภาษาอังกฤษทุกคน มีแนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนและการสื่อสารภาษาอังกฤษ

◆ แนวดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ พูดสื่อสารภาษาอังกฤษได้ อ่านคล่องเขียนคล่องทั้งห้องเรียน

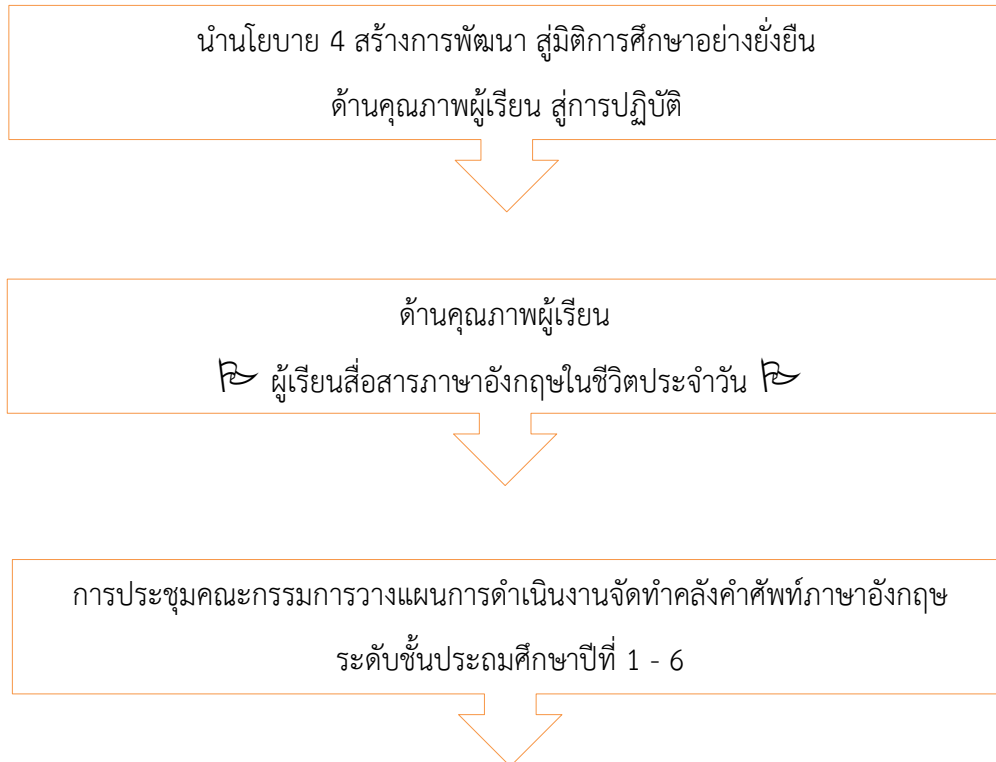
✎ ระดับกระทรวงศึกษาธิการ

เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All) และมีวาระเร่งด่วน ในวาระที่ 2 หลักสูตรฐานสมรรถนะ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยยึดความสามารถของผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

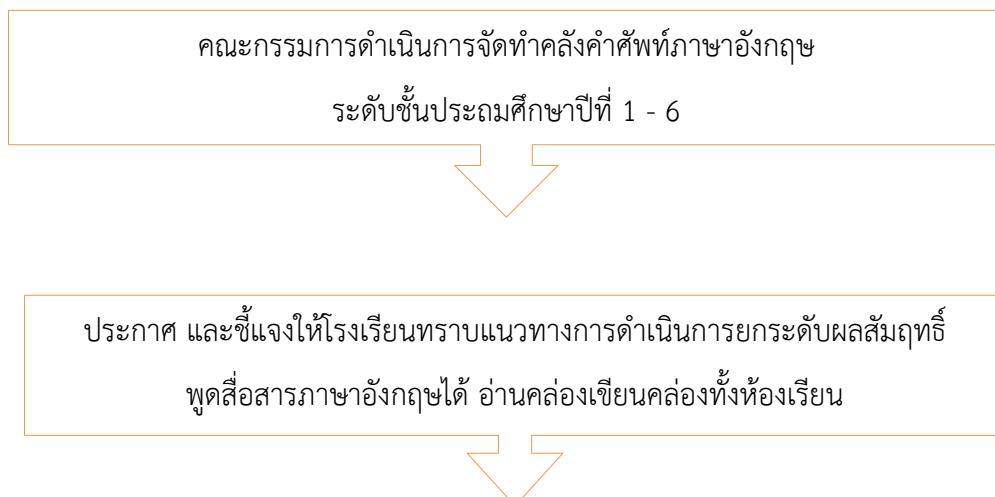
✎ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

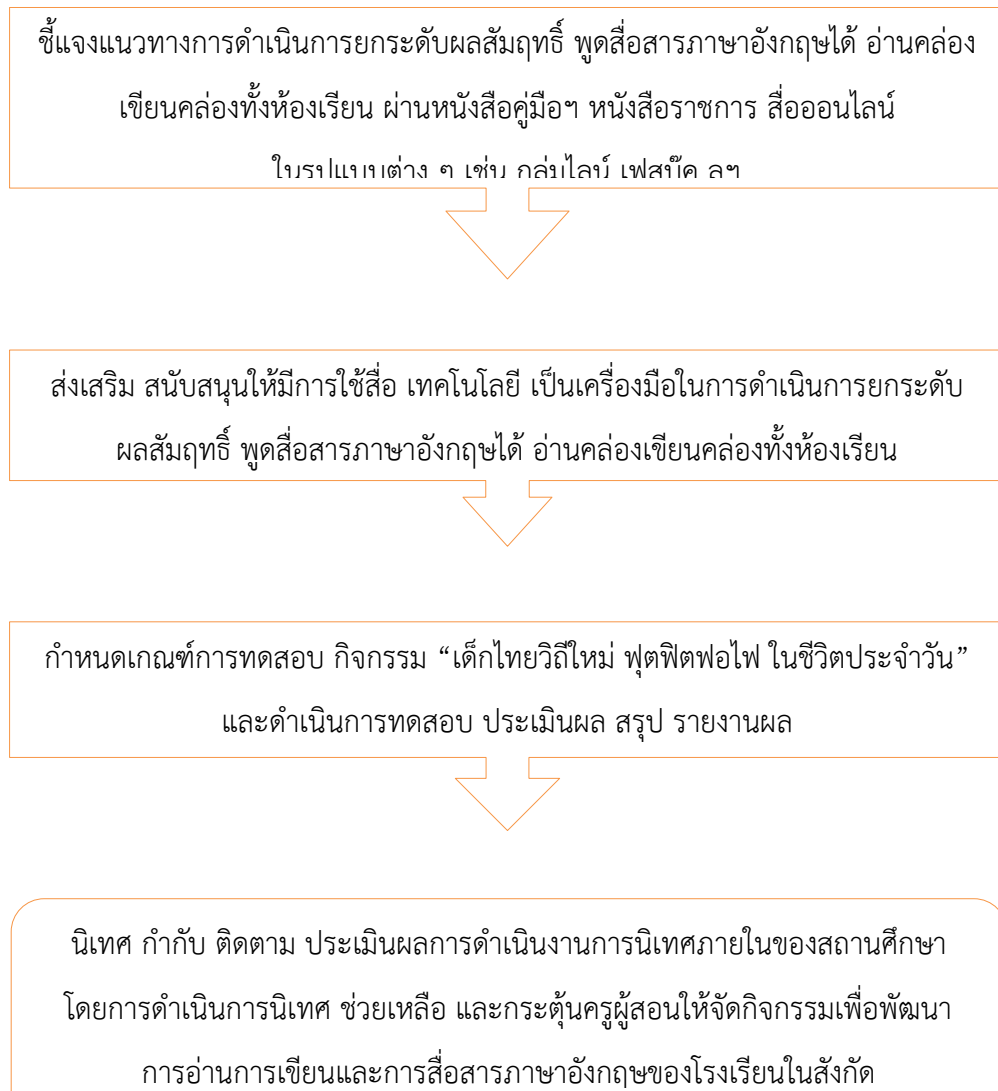
พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ การคิดขั้นสูง นวัตกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัล และภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และการเลือกศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ

✿ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

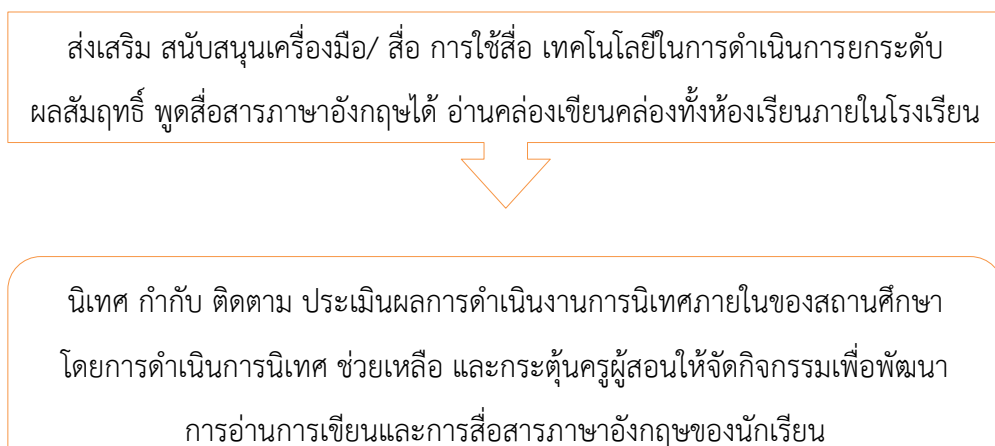

✿ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)

✿ ระดับโรงเรียน

✿ ครูผู้สอน

ศึกษา คู่มือและแนวทางการดำเนินงาน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนและ
การสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน

ดำเนินการจัดกิจกรรมอ่านคล่อง เขียนคล่อง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และทดสอบ
ประเมินผลเป็นระยะ วิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่
มีปัญหาในการอ่านและการเขียน ให้เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

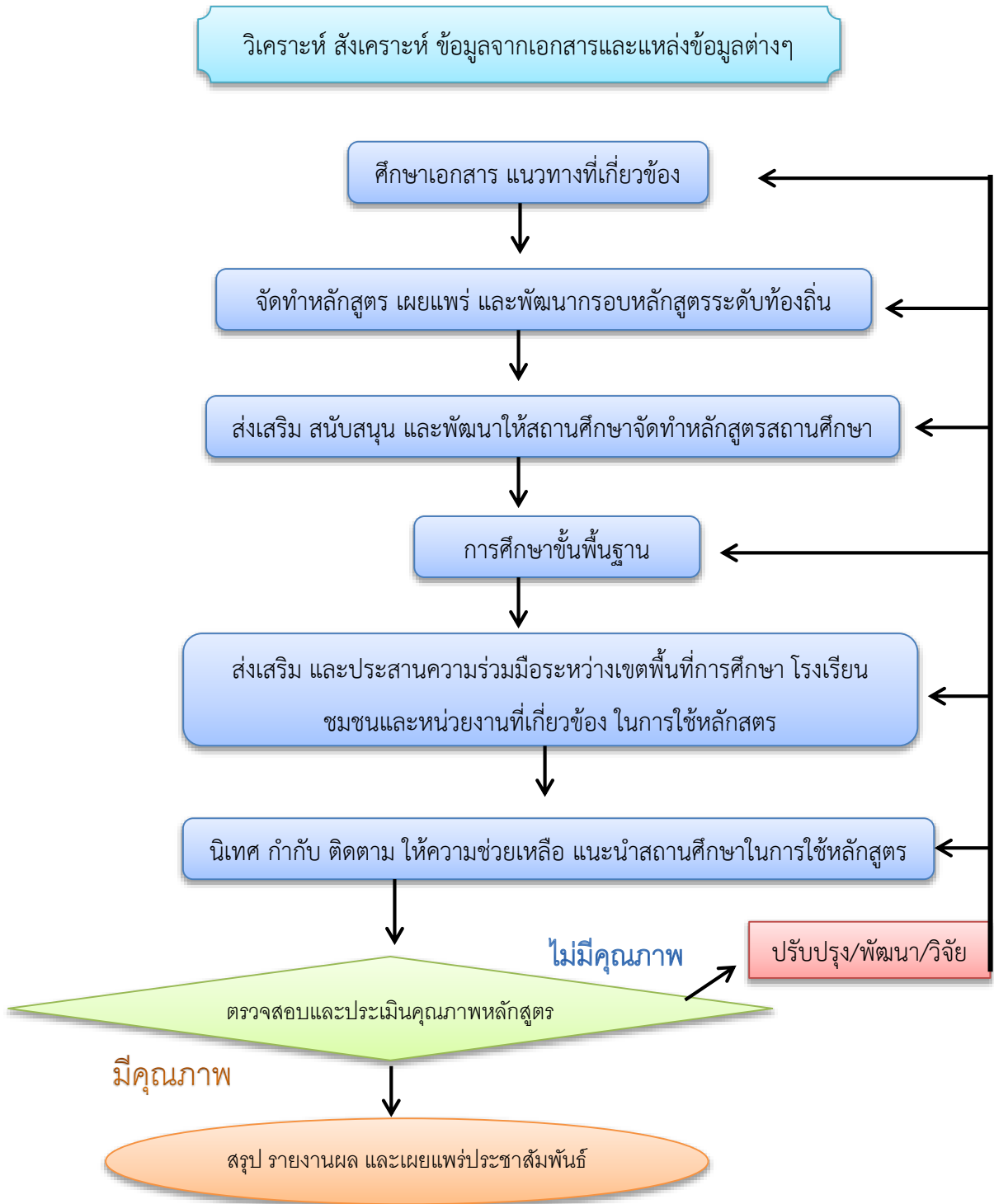
จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านการเขียนและการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียน
ใช้สื่อ เทคโนโลยีในการจัดกิจกรรม เพื่อดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์
พูดสื่อสารภาษาอังกฤษได้ อ่านคล่องเขียนคล่องทั้งห้องเรียน

✿ นักเรียน

ร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ หมั่นฝึกฝนทักษะ การอ่าน
การเขียน ทบทวน ฝึกปฏิบัติทุกวัน และนำไปใช้ในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ
ในชีวิตประจำวัน

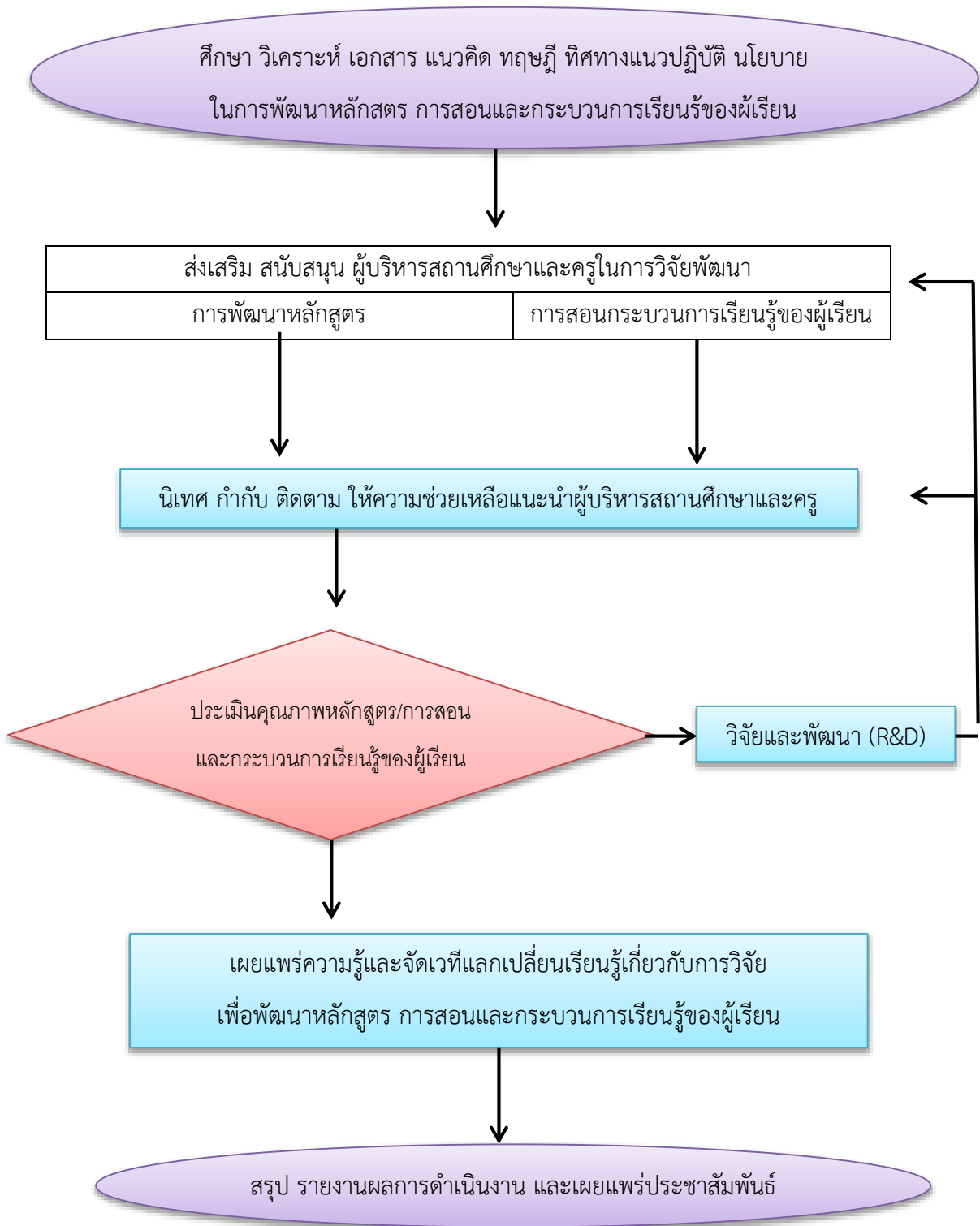
Flow Chart การปฏิบัติงาน

งานประสานส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

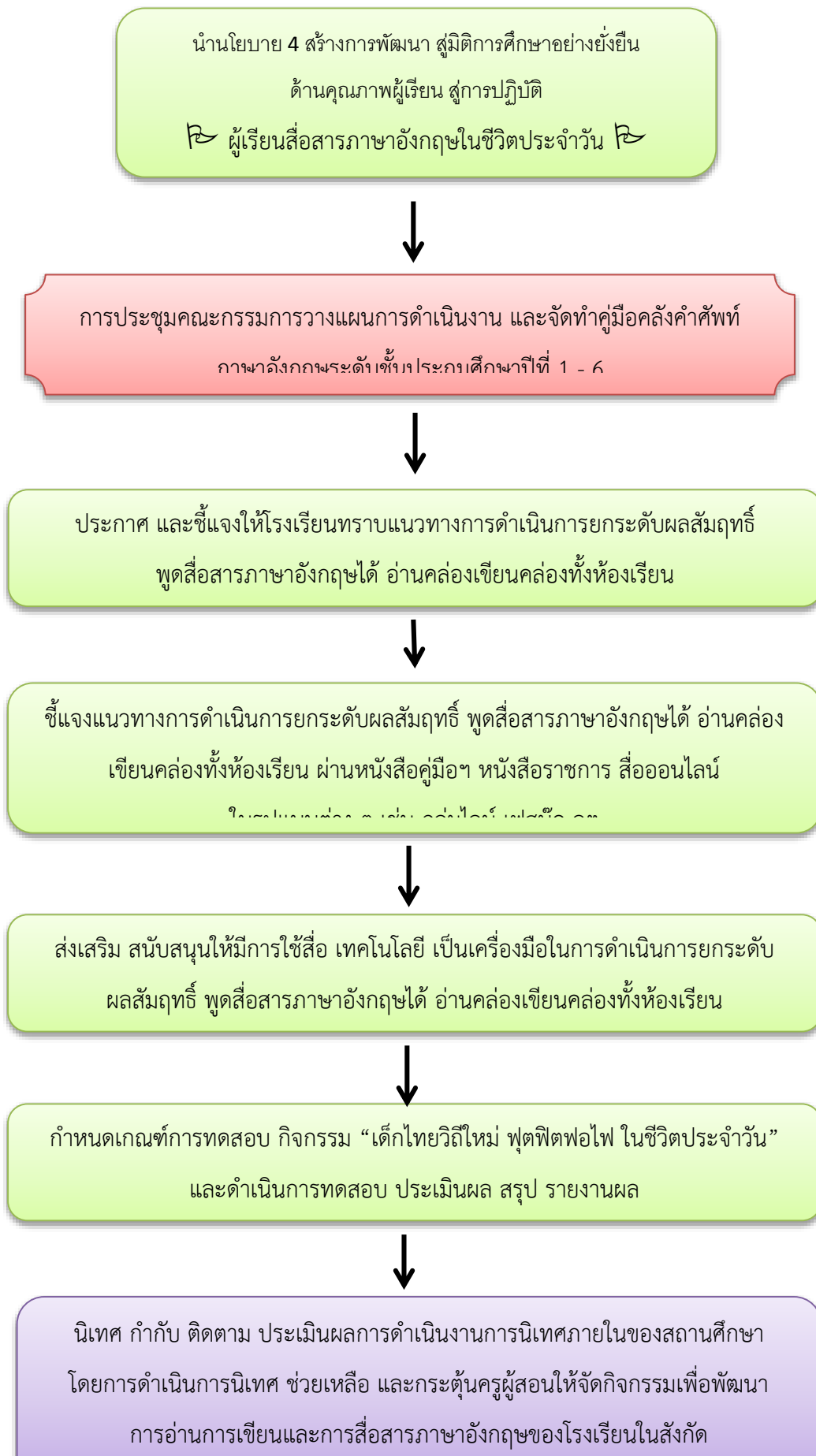
Flow Chart การปฏิบัติงาน

งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

Flow Chart การปฏิบัติงาน

งานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (วิชาภาษาอังกฤษ)

คู่มือการปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต ๑